

PROTOKOLL

2024-06-11

BEREDNINGS- OCH FLÖDESGRUPP FÖR HÖJE Å
VATTENRÅD

Tid & datum: kl 08:40-12:05, tisdagen den 11 juni 2024

Plats: Bruksgatan 22 Lund, Sockerbetan plan 5

Bilagor: 4.1: Åtgärdslista inklusive aktuella åtgärder
5.2: Nivåmätningar Höje å 2023
5.4: LONA flödesreglering
7.1: Resultat från recipientkontrollen
8.6: Uppdrag till konsult och kansli

Närvarande:

Helena Björn	Lomma kommun	Anslöt kl 9
Elin Fager	Staffanstorp kommun	
Jenny Ahlqvist	Svedala kommun	
Susanne Johansson	VA SYD	
Isak Nyborg	Höje å vattenråd	
Christoffer Bonthron	Kävlingeån & Höje å vattenråd	
Rebecka Nilsson	Ekologigruppen	
Therese Parodi	Kävlingeåns vattenråd	

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2024-03-14 tas upp

Dagordningen

Paragraf 4 flyttas till efter paragraf 5.

BG/FG beslutar

- att välja Jenny Ahlqvist till justeringsperson
- att lägga protokoll till handlingarna
- att godkänna dagordningen

2. Genomgång av viktiga ärenden på föregående styrelsemöte/AU

Kansliet har fått i uppdrag av styrelsen att ta fram underlag för ny konsultupphandling 2025–2027.

3. Anmälningar

Åtgärdsprogram

2024-03-06 Beslut om preliminärt LOVA stöd för pilotprojekt KMV markavvattning
2024-03-07 Beslut om preliminärt LOVA stöd för vattenvårdande åtgärder i Höje å 2024-2025
2024-03-21 Beslut om preliminärt LONA stöd för vattenvårdande åtgärder i Höje å 2024-2025
2024-03-26 Beslut om avslag LONA stöd för pilotprojekt KMV markavvattning
2024-03-27 Ansökan om stöd Sparbankstiftelsen Skåne – VattenAtlas översvämningskartering
2024-03-27 Ansökan om stöd Sparbankstiftelsen Färs & Frosta – VattenAtlas översvämningskartering
2024-03-27 Ansökan om stöd Sparbankstiftelsen Finn– VattenAtlas översvämningskartering
2024-03-27 Ansökan om stöd Sparbankstiftelsen 1826 – VattenAtlas översvämningskartering
2024-03-27 Ansökan om stöd Sparbankstiftelsen Gripen– VattenAtlas översvämningskartering
2024-04-03 Beställning av Digital inmätning av skyddszoner inom Höje å avrinningsområde
2024-04-29 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen Finn– VattenAtlas översvämningskartering
2024-04-30 Slutredovisning LONA flödesreglerande åtgärder
2024-05-06 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen 1826 – VattenAtlas översvämningskartering
2024-05-08 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen Gripen– VattenAtlas översvämningskartering
2024-05-08 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen Skåne – VattenAtlas översvämningskartering
2024-03-27 Beslut om stöd Sparbankstiftelsen Färs & Frosta – VattenAtlas översvämningskartering
2024-05-15 Tilläggsbeställning konsulttimmar

Recipientkontroll

2024-03-12 Månadsrapport recipientkontroll
2024-04-16 Månadsrapport recipientkontroll
2024-04-17 Årsrapport 2023 recipientkontroll
2024-05-30 Månadsrapport recipientkontroll

Vattenförvaltning/övrigt

2024-03-08 Avsägelse från Krister Wiman (M) avseende uppdraget som ombud i Höje å vattenråds årsstämma samt val av nytt ombud. För tiden till och med 2026-12-31, väljs Lennart Månsson (M).
2024-03-11 Remiss – Detaljplan för Genarp 3:3 m.fl. Genarp, Lunds kommun – Samrådshandlingar
2024-03-26 Remiss - Detaljplan för Kugghjulet 1 och 5 m.fl. i Lund – granskningshandlingar
2024-04-05 Remiss – Förslag till vattentjänstplan för Lomma kommun
2024-04-09 Remiss – Prövotidsredovisning AkkaFRAKT
2024-04-16 Remiss – Detaljplan för Skönabäck 1:8 m.fl, Skurups kommun – samrådshandlingar
2024-04-22 Verksamhetsberättelse ÖVF 2023
2024-04-25 Samrådsyttrande - Lomma kommuns vattentjänstplan
2024-04-29 Samrådsyttrande – Lunds kommuns översiktsplan
2024-04-29 Samrådsyttrande - Detaljplan Skönabäck 1 8 m. fl
2024-04-30 Revisionsberättelse 2023
2024-05-22 Samrådsyttrande – Staffanstorps kommun vattentjänstplan

Arbetsutskott

2024-04-09 Protokoll från AU
2024-04-19 Protokoll från extrainsatt AU

BG/FG beslutar

- att lägga anmälningarna till handlingarna

4. Flödesgruppen

4.1 Flödesgruppens åtgärdslista Bilaga 4.1

Information och diskussion om åtgärdslistan.
Kansliet, Rebecka och Helena går igenom listan och försöker sortera upp historiken för att sedan redovisa för gruppen inför framtida möten.

BG/FG beslutar

- att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering
- att lägga informationen till handlingarna

4.2 Laget runt

Lomma kommun har arbetat vidare med sträckan uppströms hamnen och nedströms kyrkan. Samhällsbyggnadsnämnden är ej nöjda och vill ha mer underlag hur sträckan ska skötas och hanteras. Kommunen är juridisk fastlåsta och kan ej göra mer. Informerades även att domen har kommit kring den förorenade dammen bredvid Metallteknik. De kommer bli ålagda att sanera dammen. Staffanstorp kommun och VA Syd har inget nytt att ta upp. Svedala kommun informerade att Sege å Vattendragsförbund och vattenråd och vattenråd har tagit beslut om att utreda en flytt av kansliet till Lunds kommun. Planerad flytt blir vid årsskiftet 2024/2025.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

4.3 Strategi, mål och uppföljning

Isak informerar att han håller på att arbeta med att ta fram ett dokument för att lättare kunna ha koll på vattenrådets projekt, samt för att lättare kunna presentera för BG/FG och styrelsen.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

4.4 Bubbelbarriär

Isak berättade att Ekologigruppen arbetar vidare på framtagandet av ett underlag. Vid framtida beställningar av speciella projekt behövs tydligare skriftlig beställning tas fram genom beredningsgruppen.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

4.5

Kontrollerad översvämning

Christoffer höll ett föredrag om historiken bakom projektet. Ett beslut från styrelsen 2022-09-22 fastställde att ett pilotprojekt skulle tas fram. På beredningsgruppmötet 2022-10-03 bestämdes det att arbeta med åtta punkter, där tre skulle hanteras av kommunerna, tre av Ekologigruppen, och två skulle skjutas till framtiden.

Under dagens möte diskuterades att de tre punkterna som skulle hanteras av kommunerna var för omfattande och föll utanför ramen för pilotprojektet. Ekologigruppen skulle fortsätta arbeta med punkt 4, medan punkt 5 kunde eventuellt ersättas genom att koppla in en doktorand eller exjobbare från SLU för att studera klimatpåverkan på växtföljden. Punkt 6 beslutades att strykas.

Det fördes även diskussion om att ta fram en översvämningsåtgärd som skulle vara intressant både för markägare och Vattenrådet. En kombination av flera åtgärder diskuterades, inklusive möjlig översvämningsyta, återskapande av svämplan och användning av ny teknik för täckdikning med kalkinblandning och biokol. Det nämndes att Länsstyrelsens strategiska plan kan finansiera 100 % av svämplansområdet. Täckdikning kan möjligtvis finansieras med 50 % investeringsstöd, medan markägaren skulle stå för resterande 50 %. Endast markägaren kan ansöka om finansiering, men Vattenrådet har kapacitet att stödja processen.

BG/FG beslutar

- att arbeta vidare och konkretisera projektbeskrivning
- att lägga informationen till handlingarna

5. Åtgärdsprogram

5.1

Höje å åtgärdsprogram 2022–2024

Rebecka informerade om nyheter i det pågående arbete inom Höje å

Gullåkra mosse

Förseningar av provtagningsmassorna då lak-testet tar längre tid än beräknat. Ett prov är borttappat. Upphandling av entreprenör är klart, men beställning avvaktas tills provtagningsresultatet inkommit. Koldioxidutsläpp är ej inräknat i projektet. Förslagsvis kan man ta fram ett framtida exjobb för att undersöka klimateffekterna av mossen.

Fjelle bevattningsvåtmark

Får ingå i LOVA-ansökan så länge vattenrådet kunnat påvisa att näringsrening är huvudsyftet. I framtiden kommer vattenrådet att ta fram två alternativ i anmälningsprocessen för att påvisa skillnaden mellan alternativen. Projektering pågår och avtal tas fram. Preliminär anläggning till våren.

LOVA Tvåstegsdike Lilla Bjällerup

Bemötande på yttrande har skickats in och inväntar besked om huvudförhandling. Yttranden som har inkommit har varit positiva mot åtgärden och de kommentarer som har uppkommit har mestadels handlat om kostnadsfördelningen. Anläggning år 2025.

Alberta infiltrationsanläggning

Arbetet är i gång. Avtalen är på plats och en testanläggning har gjorts som gett positiva resultat.

Trädplantering i Lunnarp & Önnerup

Slutförd och klar.

LOVA KMV markavvattning

Påbörjat biotopkartering i Önnerupsbäcken och planeras bli färdig innan semester. Projektet går ut på att ta fram åtgärdsplan kopplat till hydromorfologin. Helhetstänk kring vattendialoger.

Reparation & Underhåll

Besiktningar av dammar har påbörjats.

BG/FG beslutar

- *att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering*
- *att lägga informationen till handlingarna*

5.2

Nivåmätningar Höje å 2023

Rebecka presenterade resultaten från nivåmätningar gjorda i Höje å under 2023. Hon rapporterade att höga flöden observerades under året, särskilt i augusti under stormen Hans och under vintern, med totalt 921 mm regn under hela året jämfört med normalårsregn på 676 mm. Ett förslag framkom om att lägga till väderhändelsepilar i rapporten för att framhäva stora väderhändelser. Resultaten visade också att havet påverkar flöden och nivåer vid Lomma kyrka. Närmaste havsnivåmätare finns i Barsebäck och Klagshamn, men Lomma kommun har planer på att installera en egen mätare i hamnen.

BG/FG beslutar

- *att synpunkter på rapporten ska inkomma till Ekologigruppen innan sista juni*
- *att lägga informationen till handlingarna*

5.3 Tvåstegsdike omprövning

Christoffer informerade om tvåstegsdiken och funktionen om dem. Tvåstegsdiken arbetar vid sidan om dikesprofilen och inte i diket i sig, och likställs med ett svämplansområde eller våtmark som har kontakt med diket. Enligt Jordbruksverket samt Ekologigruppen påverkar avfasning och tvåstegsdiken dikesprofilen, vilket gör att det krävs tillstånd för åtgärden. Då hydrologin förändras, finns det risk att det påverkar andra intressenter både uppströms och nedströms, vilket måste beaktas av domstolen.

Utmaningarna med tvåstegsdiken inkluderar att det krävs en tillståndsansökan hos Mark- och miljödomstolen (MMD) och en omprövning av dikningsföretaget. Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har gjort en skrivelse där de anser att tvåstegsdiken kan efterlikna en våtmark och därför endast behöver anmälas, inte tillståndsprövas. För att utreda de hydromorfologiska effekterna av tvåstegsdiken föreslogs att ta fram en tydlig frågeställning och därefter ta in en doktorand eller exjobbare från Tekniska vattenresurslära (TVRL).

BG/FG beslutar

- att ge uppdrag till kansliet att ta fram en frågeställning för att utreda tvåstegsdiken, våtmarker med förbindelser till vattendrag och svämplan/översvämningsområde, samt kontrollerad översvämning som är kopplad till markavvattning och tillståndprocesser
- att lägga informationen till handlingarna

5.4 LONA flödesreglering

Bilaga 5.4

Isak berättade om det färdiga projektet. Ett delmål med projektet var att genomföra sju fördröjningsåtgärder i befintliga dammar, men endast fyra av dessa hann bli genomförda. De återstående tre åtgärderna har blivit förskjutna till hösten 2024 på grund av vädret. De fyra åtgärder som har genomförts hittills har resulterat i en ökad fördröjningsvolym från 8 600 m³ till 15 700 m³, vilket innebär en ökning med 7 100 m³. När de tre kvarvarande åtgärderna väl blir genomförda, förväntas de ge en ytterligare ökad fördröjningsvolym på 7 650 m³. På grund av att de tre kvarvarande åtgärderna inte hann bli klara i tid, kommer Vattenrådet att få mindre utbetalt av LONA.

BG/FG beslutar

- att föreslå styrelsen att godkänna LONA-rapporten
- att lägga informationen till handlingarna

5.5 Vallkärrabäcken

Isak informerade att två dikningsföretag med samma styrelse i Vallkärrabäcken har frågat vattenrådet om hjälp att ta ett helhetsgrepp kring Vallkärrabäcken. Ett första möte har hållits med VA Syd, Lunds kommun och dikningsföretaget för att utreda möjligheterna. VA Syd, Lunds kommun och dikningsföretaget arbetar själva med att ta fram kortsiktiga åtgärder, där VA Syd redan har påbörjat. Vattenrådet tar fram långsiktiga åtgärder och sammankallar ett möte i augusti.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

5.6 Cirkulär masshantering

Christoffer berättade att en exjobbare arbetar med att undersöka klimatpåverkan av rensningsmassor från våtmarker, som vanligtvis transporteras bort och destrueras. Projektet syftar till att undersöka om dessa massor kan klimatkompenseras genom att användas i olika sammanhang.

Christoffer tar även och skickar vidare domen till beredningsgruppen som handlar om att deponera rensningsmassor. Domen fastslog att man inte behöver söka tillstånd för att lägga upp rensningsmassor vid sidan om vattendraget. Under diskussionen framkom det att det behövs en rutin, likt ett flödesschema, för kontroll av massor. Det är viktigt att först bedöma om massorna på platsen är i behov av provtagning. Vid entreprenad kan det anges att det handlar om anläggningsändamål och förbättring av jordbruksmark, vilket endast kräver en anmälan till tillsynsmyndigheten.

Lunds kommun har en masshanteringsstrateg som ska upphandla en konsult som ska ta fram haltkriterier för massor som kan användas för att anlägga våtmarker. Naturvårdsverket håller även på att ta fram ny vägledning för hantering av massor.

BG/FG beslutar

- att kansliet tar fram en rutin för hur masshantering ska bedömas
- att lägga informationen till handlingarna

5.7 Ladugårdsmarken 2:15

År 2001 anlades dammen, och vid en nyligen genomförd besiktning upptäcktes två fel som gjordes i samband med anläggningen. Det första felet är att dräneringsrören från fältet söder om dammen inte har kopplats ordentligt till en avskärmande dränering, vilket har orsakat vattenskador på fältet. Det andra problemet är att ett felaktigt dräneringsrör norr om dammen har lagts ner istället för ett vanligt rör, vilket har medfört att trädrötter växer in i dräneringsröret och täpper igen det. Arrendatorn söder om dammen har påpekat dessa problem i 20 år och planerar nu att täckdika området. Arrendatorn vill att vattenrådet ska bekosta anläggningen av en ny stamledning på cirka 400 meter med 250 mm rör som kompensation för skördeskador. Isak och Christoffer har gjort en grov uträkning som visar att kostnaden för täckdikning motsvarar 20 års skördeskador.

Historiskt sett har entreprenörens hantering av arbetet med dräneringsrör varit dålig. För att förhindra liknande problem i framtida projekt poängterades att uppföljningsarbetet måste bli bättre för att säkerställa att problemen inte upprepas. Detta inkluderar krav på bättre fotodokumentation och noggrannare övervakning av entreprenörernas arbete. Det föreslogs även att extra dränering bör installeras vid ytor som fyllnadsområden. Detta skulle kunna fungera som en förhandlingspunkt för att minska markersättningen om vattenrådet står för att området täckdikas om.

BG/FG beslutar

- att inför styrelsen sammanställa underlag, ändra rutiner kring hantering av konsultens ansvar och entreprenörens ansvar. Se över avtal med markägaren. Tydliggöra förbättring framöver. Förbättring av uppföljningsarbetet.
- att lägga informationen till handlingarna

6. Vattenförvaltning

6.1 Årligt samarbete med kommunerna

Förslag har framförts att Vattenrådet ska kunna bistå med kunskap till medlemskommunerna, och det föreslogs att hålla ett årligt möte att möta detta behov. Det diskuterades också att istället för att hålla enskilda möten med kommunerna, så återinförs workshops två gånger per år, där representanter från kommuner som är berörda av vattenfrågorna deltar i en halvdags workshop.

BG/FG beslutar

- att återinföra workshops 2 ggr/år
- att Helena Björn översänder tidigare upplägg av workshops från 2022 till kansliet
- att lägga informationen till handlingarna

6.2 Remisshantering

Ärendet bordläggs.

BG/FG beslutar

- att bordlägga ärendet till nästa möte

7. Recipientkontroll

7.1 Information från recipientkontrollprogrammet

Bilaga 7.1

Ärendet bordläggs.

BG/FG beslutar

- att bordlägga ärendet till nästa möte

7.2 Budget för Recipientkontrollprogrammet

Ärendet bordläggs.

BG/FG beslutar

- att bordlägga ärendet till nästa möte

8. Administration/övrigt

8.1 Kommunikation

Ärendet bordläggs.

BG/FG beslutar

- att bordlägga ärendet till nästa möte

8.2 Momshantering för vattenrådet

Ärendet bordläggs.

BG/FG beslutar

- att bordlägga ärendet till nästa möte

8.3 Uppdrag till kansli och konsult

Bilaga 8.3

Ärendet bordläggs.

BG/FG beslutar

- att bordlägga ärendet till nästa möte

8.4 Övrigt

Camilla Svedén från VA Syd önskar delta på ett framtida beredningsgruppmöte för att diskutera tvåstegsdike i Dalbydiket.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

8.5 Sammanträdestider 2024

Styrelsen		
09:00 på tisdagar	2024-09-17	Kristallen, Lund
	2024-11-26	Teams
Arbetsutskottet		
09:00 via Teams	2024-09-03	Teams
	2024-11-12	Teams
Berednings/flödesgrupp		
<u>Kl. 13:00 på måndagar i Lund</u>	<u>2024-08-26</u>	Bruksgatan 22, Sockerbetan
Kl. 8.30 på tisdagar i Lund	2024-10-17	Bruksgatan 22, Sockerbetan
<u>Kl. 13:00 på måndagar i Lund</u>	<u>2024-12-09</u>	Bruksgatan 22, Sockerbetan

BG/FG beslutar

- att flytta mötet den 15/10 till 17/10
- att lägga informationen till handlingarna

8.6 Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/FG godkänna publiceringen.

BG/FG beslutar

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

För HÖJE Å VATTENRÅD

Helena Björn
Ordförande FG

Isak Nyborg
Sekreterare

Elin Fager
Ordförande BG

Jenny Ahlqvist
Justerare